

30. april 2012

Besvarelse af forsvarsudvalgsspørgsmål nr. 200 stillet af folketingsmedlem Pernille Skipper, EL.

Spørgsmål nr. 200:

Befinder Danmark sig i kraft af sit internationale engagement i bl.a. Afghanistan i en sådan situation, at forsvarslovens paragraf 17 kan anvendes til at træffe de i paragraffen nævnte foranstaltninger?

Svar:

Der lægges i besvarelsen til grund, at spørgeren særligt sigter til forsvarslovens § 17, stk. 1.

Jeg kan på den baggrund henvise til tidligere forsvarsminister, Søren Gades, besvarelse af forsvarsudvalgsspørgsmål nr. 32 af 15. januar 2009 samt spørgsmål nr. 60 af 16. februar 2009, som begge gives herunder:

"Spørgsmål nr. 32:

Mener ministeren, at Danmark i øjeblikket er i krig, og at denne situation kan begrunde anvendelse af § 17 i forsvarsloven til evt. aflytninger uden retskendelse?

Svar:

Begrebet krig anvendes typisk ikke i den folkeretlige terminologi, som Danmark og de fleste øvrige lande anvender om nutidens militære operationer. I stedet tales om, hvorvidt staten deltager eller er part i en væbnet konflikt, herunder om konflikten er international eller ikke-international. Den nærmere vurdering heraf afhænger af en række konkrete forhold.

Det er regeringens opfattelse, at Danmark i Afghanistan deltager i en ikke-international væbnet konflikt, som defineret i Artikel 1 i Tillægsprotokol II af 18. juni 1977 til Genèvekonventionerne af 12. august 1949 vedrørende beskyttelsen af ofre i ikke-internationale væbnede konflikter. I konflikten deltager på den ene side den legitime afghanske regering og dens internationale allierede, herunder Danmark, og på den anden side en eller flere fjendtlige organiserede væbnede grupper.

Jeg finder ikke, at der inden for rammerne af en besvarelse af spørgsmål stillet af Folketingets Forsvarsudvalg kan gives oplysninger om anvendelsen af forsvarslovens § 17, herunder i den konkrete situation.

Oplysninger af den omhandlede karakter giver regeringen, såfremt det måtte være aktuelt, alene til Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne, der af et meget bredt flertal i Folketinget er nedsat ved lov nr. 378 af 6. juli 1988. Udvalget orienteres blandt andet af regeringen om omstændigheder af sikkerhedsmæssig karakter eller vedrørende udenrigspolitiske spørgsmål, som er af betydning for efterretningstjenesternes virksomhed."

og

"Spørgsmål nr. 60:

I forlængelse af svar på spørgsmål 32 ønskes det præciseret, om Danmarks deltagelse i en "ikke-international væbnet konflikt" gør det muligt at anvende § 17 i forsvarsloven.

Svar:

Bestemmelsen i forsvarslovens § 17, stk. 1, nr. 1, har følgende ordlyd:

- "§ 17. Under krig eller andre ekstraordinære forhold kan forsvarsministeren*
- 1) uden retskendelse træffe foranstaltninger som omhandlet i grundlovens § 72 over for telefonsamtaler, postforsendelser og anden kommunikation,".*

Der findes ikke i forsvarsloven eller forarbejderne hertil en klar og entydig definition af begreberne "krig" og "ekstraordinære forhold". Mere generelt kan det imidlertid antages, at forsvarslovens § 17, stk. 1, nr. 1, vil kunne finde anvendelse under forhold, hvor statens handlefrihed og sikkerhed er truet.

Det må således bero på en konkret vurdering, hvorvidt der i forbindelse med Danmarks deltagelse i en ikke-international væbnet konflikt foreligger sådanne særlige forhold, at hensynet til statens handlefrihed og sikkerhed medfører, at regeringen i henhold til § 17, stk. 1, nr. 1, i forsvarsloven vil være beføjet til at iværksætte de heri beskrevne tiltag.

Oplysninger af den omhandlede karakter giver regeringen, såfremt det måtte være aktuelt, alene til Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne, der af et meget bredt flertal i Folketinget er nedsat ved lov nr. 378 af 6. juli 1988. Udvalget orienteres blandt andet af regeringen om omstændigheder af sikkerhedsmæssig karakter eller vedrørende udenrigspolitiske spørgsmål, som er af betydning for efterretningstjenesternes virksomhed."